

ÜST ÜRİNER SİSTEM TÜMÖRLERİNDE EPİDEMİYOLOJİ, ETİYOLOJİ VE SINIFLANDIRMA

Enis KERVANCIOĞLU¹

EPİDEMİYOLOJİ

Ürotelyal kanserler, en yaygın dördüncü tümör olup nispeten sık rastlanan malignitelerdendir. Öte yandan üst üriner sistem tümörleri (ÜÜST) ürotelyal tümörlerin %5-10 gibi küçük bir kısmını oluşturur.

Geniş kapsamlı güncel serilere göre ÜÜST'nin epidemiyolojisi büyük ölçüde coğrafi dağılımından etkilenmektedir. Amerika Birleşik Devleti (ABD) ve Batı Avrupa ülkelerinde ÜÜST, erkeklerde kadınlara oranla yaklaşık 1,5 ila 2,5 kat daha sık görülmektedir. Buna ek olarak, böbrek pelvis tümörlerinin üreterdekilere kıyasla daha yaygın olduğu rapor edilmiştir. Ancak, Tayvan ve Çin gibi bazı Asya bölgelerinden bildirilen serilere göre bazı bölgelerde ÜÜST, tüm ürotelyal karsinomların %20-30'u kadarını oluşturarak daha yüksek bir yaygınlığa sahiptir. Ayrıca bu bölgelerde ÜÜST'nin kadınlarda erkeklere göre yaklaşık 1,3 kat daha yaygın olduğu ve üreteral tümör oranının görece yüksek olduğu belirtilmektedir.

Batı ülkelerinde ÜÜST'nin yıllık insidansının 100.000 kişi başına yaklaşık 2 vaka olduğu öngörülmektedir. En yüksek insidans 70 ila 90 yaş arası bireylerde, erkeklerde ve ÜÜST'nin tüm böbrek tümörlerinin %40'ını oluşturduğu Balkan ülkelerinde saptanmaktadır. Gelişmiş tanı yöntemlerinin günlük klinik uygulamalarda yaygın kullanımı nedeniyle ÜÜST insidansı son birkaç on yılda artmıştır.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji AD., enis14@yahoo.com, ORCID: 0000-0003-3465-9092

Küçük Hücreli Kanser

Mesanede küçük hücreli karsinomun genellikle ileri yaştaki hastaları etkilediği ve kötü prognoz ile ilişkili olduğu bilinmektedir. Ancak ÜÜST’inde sadece birkaç olgu bildirilmiş olup bu vakaların tamamı ürotelyal karsinom ile birlikte ve daha nadiren ise skuamöz hücreli karsinom ile birlikte gözlemlenmiştir.

Histolojik olarak ÜÜST’in deki küçük hücreli karsinom varyantı, akciğerlerde görülen küçük hücreli karsinom ile benzerlik gösterir. Küçük, homojen hücreler, nükleer kalıplanma, az miktarda sitoplazma ve ince dağılmış kromatin içeren, küçük veya belirsiz nükleollere sahip çekirdekler ile karakterizedir.

Rabdoid Özellikler Gösteren Kanser

Üst üriner sistem kanserinde «rabdoid» tümör özellikleri yüksek dereceli tümörlerde gözlemlenmiştir. Tümör hücreleri elektron mikroskopunda görülebilen ara filamentlerin yumaklanması ile oluşan paranükleer eozinofilik inklüzyonlar içeren bol sitoplazmaya sahiptir.

Yüksek dereceli ürotelyal karsinom ile ilişkili olan epitelyal dev hücreler veya belirgin yabancı cisim tipi ya da osteoklastik dev hücre bileşeni içeren tümörler, rabdoid özellikler gösteren UTUC’dan ayırt edilmelidir.

KAYNAKLAR

- Kallidonis, P. ve Liatsikos, E. (2021). Urothelial Tumors of the Upper Urinary Tract and Ureter. İçinde A. W. Partin (Editör), Campbell-Walsh-Wein UROLOGY (s. 2185-2198). Philadelphia: Elsevier.
- Tae B. S. and Jeong C. W. (2019). Upper Tract Urothelial Carcinoma. İçinde J. H. Ku (Editör), Management of Urothelial Carcinoma (s. 141-169). Singapore: Springer Nature.
- Chen, C. H., Dickman, K. G. ve Moriya, M. (2012). Aristolochic Acid-Associated Urothelial Cancer in Taiwan. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 109(21), 8241–8246.
- Fang, D., Xiong, G. ve Li, X. (2015). Incidence, Characteristics, Treatment Strategies, and Oncologic Outcomes of Synchronous Bilateral Upper Tract Urothelial Carcinoma in the Chinese Population. *Urologic oncology*, 33(2), 66.e1-11.
- Ros, M. M., Bas Bueno-de-Mesquita, H. B. ve Büchner, F. L. (2011). Fluid intake and the risk of urothelial cell carcinomas in the European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC). *International journal of cancer*, 128(11), 2695–2708.
- Holmäng, S., Thomsen, J. ve Johansson, S. L. (2006). Micropapillary carcinoma of the renal pelvis and ureter. *The Journal of urology*, 175(2), 463–467.
- Perez-Montiel, D., Suster, S. (2008). Upper urinary tract carcinomas: histological types and unusual morphological variants. *Diagn Histopathol*, 14:48–54.
- Sahin, A. A., Myhre, M. ve Ro, J. Y. (1991). Plasmacytoid transitional cell carcinoma. Report of a case with initial presentation mimicking multiple myeloma. *Acta cytologica*, 35(3), 277–280.
- Guillou, L., Duvoisin, B. ve Chobaz, C. (1993). Combined small-cell and transitional cell carcinoma of the renal pelvis. A light microscopic, immunohistochemical, and ultrastructural study of a case with literature review. *Archives of pathology & laboratory medicine*, 117(3), 239–243.
- Busby, J. E., Brown, G. A. ve Tamboli, P. (2006). Upper urinary tract tumors with nontransitional histology: a single-center experience. *Urology*, 67(3), 518–523.